

ИСЛОМГА ХИЗМАТ

Аллоҳга ҳамду санолар бўлсин.

Исломга хизмат қилишни истайман. Аммо айнан нима қилсам динимга фойда келтиришим мумкинлигини билмайман...

Ушбу савол бугун кўпгина биродарларимизни қийнаётган бўлса ажаб эмас. Қуйида баҳоли қудрат шу борада сўз юритамиз.

Исломга хизмат қилиш учун албатта катта бир ишни қойилмақом қилиб бажариш талаб этилмайди. Балки баъзи бир оддий туюлган ишларни қилишингиз ҳам қай маънодадир динга хизмат бўлади. Ушбу сўзимизни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг Исломда арзимас иш бўлмаслигини ифода этувчи бир неча ҳадиси шарифлари қўллаб қувватлайди:

عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ قَالَ لِيَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقَ (رواه مسلم)

"Яхшилиқдан озгина нарсани ҳам арзимас санамагин. Ҳатто биродарингга очиқ чеҳра билан рўбарў бўлишинг ҳам садақадир".¹

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أَيْسَ أَنْ يُعْبَدَ بِأَرْضِكُمْ هَذِهِ وَلَكِنَّهُ قَدْ رَضِيَ مِنْكُمْ بِمَا تَحْقِرُونَ (رواه أحمد)

"Шайтон бу ерингизда унинг ўзига сиғиниб ибодат қилишингиздан умидини узган. Аммо энди у сизлар тарафингиздан сизлар арзимас деб ўйлаб, эътибор бермайдиган ишларга ҳам рози бўлади."²

Яъни бирон яхшилиқ қилмоқчи бўлсангиз: "Шу арзимас ишни қилиб нима қиласан? Бир йўла каттароғини қиларсан!" деб шайтон васваса

¹ Муслим ривояти.

² Аҳмад ривояти

қилади ва натижада ози ҳам қолади, кўпини ҳам қилмайсиз. Ёки аксинча, бирон ёмонлик қилишдан тийилмоқчи бўлсангиз: "Нима қилибди шу кичкина нарсани қилсанг?! Катта бир ёмонлик қилаётганинг йўқ-ку!" деб васваса қилади. Натижада бу кичкина ёмонликни бир марта қиласиз, икки марта қиласиз, кейин унга одат қиласиз, сал нарироққа бориб эса каттароғидан ҳам қайтмайдиган даражага бориб қоласиз.

Шу нуқтаи назардан келиб чиқиб, динга нима хизмат қилишни билмай, ўйланиб юрган биродарларимизга қуйида бир неча фойдали маслаҳатлар бермоқчимиз:

1. Агар динга хизмат қилишга азму қарор қилган бўлсангиз ва шу ниятингизда содиқ бўлсангиз – шунинг ўзи ҳам динга хизматдир. Зеро Аллоҳ таоло ўзи учун холис бажарилган ишга, унинг қанчалик кичик бўлишидан қатъий назар баракот ато этади.

Бандага бирон хайрли амал кичкина бўлиб кўринса-да, аммо уни ихлос билан адо этса, шу сабабдан Парвардигори олам унинг улкан-улкан гуноҳларини мағфират этиб юбориши мумкин. Бу ҳақда саҳиҳ ҳадислар собит бўлган. Масалан:

"Қиёмат кун и бир бандани олиб келинади ва амалларини тарозуга қўйилади. Тарозунинг ёмонликлар қўйиладиган палласида унинг ёмонликлари ёзилган китоблар кўплигидан бири устига уюлиб, осмонгача етади. Яхшиликлар палласида эса ҳеч бир нарса бўлмайди. Шунда банда ўзининг ҳалок бўлганини тушунади. Бироқ шу пайт осмондан бир парчагина қоғоз хилпираб туша бошлайди. Унинг ичида биргина калима – "سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ", деб ёзилган бўлади. Ушбу қоғоз унинг яхшиликлари палласига тушади ва ҳалиги осмон қадар уюлиб ётган китобларнинг ҳаммасидан ҳам вазмин келиб, яхшиликлар палласи оғир босади ва банда нажот топади".

2. Агар ҳақ йўлни танисангиз ва шу йўлда юришни ихтиёр этсангиз – дин учун хизмат қилган бўласиз. Ҳақ йўл эса – Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг даъват йўллари дир.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ислом даъватини қандай бошлаганлар, қай услубларни қўллаганлар, қай тарзда иш олиб борганлар, одамларга қандай муомала қилганлар, уларнинг озорларига нечоғлик сабр қилганлар, уларга қанчалик меҳрибон ва ғамхўр бўлганлар – шуларнинг барини ўрганишимиз лозим. Негаки Исломга даъват йўлида хатога йўл қўймаслик учун шу нарсаларга амал қилмоғимиз лозим бўлади.

3. Сизни ўраб турган шарт-шароитлардан, мавжуд имкониятлардан даъват йўлида унумли фойдалансангиз – динга хизмат қилган бўласиз. Бизнинг олдимизда битмас туганмас имкониятлар турибди, зеро Аллоҳ таоло ҳаром қилган услублардан бошқа ҳаммаси биз учун ҳалолдир. Фақат уларни топиб, даъват йўлида ишлата олсак бўлди. Шунинг учун шариат қоидаларига ва одобларига риоя этган ҳолда барча ҳалол йўллардан фойдаланишимиз лозим.

4. Шахсий манфаатларингиз ва орзу-умидларингиздан кўра Ислом ишини муқаддам қўйсангиз – Исломга хизмат қилган бўласиз. Зеро динга хизмат қилишнинг асл маъноси мол-дунё, вақт, куч-ғайрат, ақлий тоқатлар каби ўзингизда мавжуд имкониятларни оз ёҳуд кўп бўлишидан қатъий назар дин йўлида сарф этишингиздир.

5. Ислом уламолари, даъватчилари ва бошқа аҳли хайр мўминларга эргашсангиз – динга хизмат қиласиз. Албатта улар йўлини тутиш осон кечмайди. Зеро минглаб анбиёлар босиб ўтган муборак Ислом йўли машаққатлар билан лиммо-лимдир. Бу йўлдан юриш кишидан ҳар қандай машаққатни матонат билан қарши олишни, улкан сабрни ва бошқа шу каби жиддий сифатларни талаб этади. Негаки анбиёлар олиб келган динга эътиқод қилган, унга даъват этган ҳар бир инсонга барча замонларда дин душманлари қарши чиққанлар, уларни зиндонга тиқишга, қатл этишга ва ватанидан қувиб чиқаришга уринганлар.

Сиз ҳам модомики шу йўлни танлаган экансиз, аввало ушбу муборак йўл сизга муборак бўлсин. Лекин, аввалги лаҳзалардан бошлаб шу

сифатларни ўзингизда кўпайтиришга интилинг, хотиржамлик ва оромни йўқотишга ҳар лаҳзада тайёр бўлинг.

6. Дангасалик, бўшашиш ва ғайратсизлик каби иллатлардан ўзингизни покласангиз – Исломга хизмат қилган бўласиз. Зеро Ислом – қатъият, ҳиммат, ғайрат ва жасорат динидир. Қўрқоқ ва ҳимматсиз кишиларнинг бу йўлдан адашмай ва оғишмай боришлари жуда қийин бўлади.

Мусулмонлар бошига келган фалокат ва мағлубиятлар ҳам асосан икки тарафдан: қизиққон ва шошқалоқ жоҳилларнинг хатолари сабабидан ё эса совуққон ва дангаса мусулмонларнинг масъулиятсизлиги туфайли бўлган.

7. Қалбингизни Парвардигори оламга боғласангиз, Аллоҳга кўпроқ дуо қилиб истиғфор айтсангиз, Қуръони Каримни кўпроқ тиловат қилсангиз – Исломга хизмат қилган бўласиз. Зеро Аллоҳ азза ва жалла зикридан, фарз ва нафл ибодатлар билан Унга яқинлашишдан кўра мўмин қалбини ғайратлантирадиган, ўзини амалга чорлайдиган нарсани йўқдир.

Зикру тиловатдан эринган қалб албатта дангаса бўлади ва дин учун озгина ҳатти-ҳаракат ҳам унга малол келадиган бўлиб қолади.

8. Дин иши учун ҳаётини тиккан, борини Ислом даъватига фидо этган ҳақиқий олимлар билан боғлансангиз – дин учун хизмат қилган бўласиз. Зеро пайғамбарларнинг шундай чин меросхўрлари байроғи остида ҳаракат қилиш, олиб бораётган курашларида улар билан елкама-елка туриш, уларнинг барча кўрсатмаларига амал қилиш биз мусулмонларни ғалаба ва иззат-шараф сари етаклайди.

9. Кундалик, ҳафталик, ойлик ишларингизни чиройли тартиб-интизомга солиб, режа билан иш қилишга одатлансангиз – Исломга хизмат қиласиз. Зеро мўмин одам олдида ундан ҳар куни талаб этиладиган ишлар ҳам, ҳар ҳафта ёки ҳар ой такрорланадиган ишлар ҳам, йилда бир марта қилиниши лозим амаллар ҳам бордир. Агар

буларнинг ҳаммасини пухта режалаштирилмаса, бири иккинчисига халақит бериши ёки бирини қилиш билан бошқаси эсдан чиқиши ё вақтга сиғмаслиги мумкин бўлиб қолади.

Кундалик ишларга мисол – ҳар куни даъват этишингиз лозим бўлган одамлар, масалан хотин, бола-чақа тарбияси билан машғул бўлиш.

Хафталиқ ишларга мисол – ўз жамоангиз билан тўпланиб улар билан иймонлашиш ёки устозингиз билан кўришиб дарс олиш.

Ойлик ишларга мисол – бирон муҳтож оилани зиёрат қилиб уларнинг ҳолидан хабар олиш ва ёрдам бериш ёки қўшни шаҳар ё қишлоқдаги биродарларингизни зиёрат қилиш.

Йиллик ишларга мисол қилиб – узоқроқ шаҳардаги биродарларингизни зиёрат қилиш, ҳаж ё умра каби сафарларни уюштиришни киритса бўлади.

10. Ғайратингиз, вақтингиз, ақлингиз, фикрингиз ва мол-дунёингиздан бир қисмини доимий ва мунтазам равишда ислом иши учун ажратадиган бўлсангиз – динга хизмат қилган бўласиз. Тоинки ғамингиз ҳам, дарду фикрингиз ҳам фақат Ислом бўлсин. Турсангиз Ислом дарди билан туринг, ўтирсангиз Ислом ғами билан ўтиринг, юрсангиз фақат Ислом иши учун юринг, ўйласангиз фақат Ислом равнақи ҳақида ўйланг, мол-дунё сарфласангиз фақат Ислом ривожини учун сарфланг.

11. Яхшиликнинг бирон янги турини топишингиз билан дарҳол ўшанга шошилсангиз, унга ўз ҳиссангизни қўшишга интиласангиз – Исломга хизмат қилган бўласиз. Дини Ислом учун бирон хизматингизни тақдим қилиш имкони бор экан – ҳечам иккиланманг ва зинҳор пайсалга солманг! Зеро эртага бу ишни қилишга имкон бўладими йўқми – билмайсиз.

Ундан ташқари, ҳеч биримизни Аллоҳ таоло бу дунёга боғлаб қўймаган ва ажалимиз қачон битилгани бизга номаълум. Хайрли ишни кейинга қолдирган киши мўлжаллаган пайти келмай туриб тилдан, ҳаракатдан қолиши ё эса мутлақо ҳаётдан кўз юмиб кетишидан хотиржам бўлолмайди ва албатта кечга қолдирган ишига пушаймон ейди.

Аллоҳ таоло барчамизни Ўз калимасини олий қилиш йўлида молию жонини аямайдиган фидойи инсонлардан қилсин. Омийн!

